

**Storumans
kommun**
LUSPIE

Likabehandlingsplan 2024

Förskolan Villa Villekulla

Grunduppgifter om verksamheten	3
Policy	3
Vision.....	3
Delaktighet	3
Utvärdering av föregående plan.....	4
Främjande arbete.....	6
Kartläggning	9
Förebyggande arbete	11
Rutiner för akuta situationer	12
Ansvarsförhållande	12
Bilaga 1 - Åtgärdande arbete vid kränkande behandling/trakasserier mellan barn	13
Bilaga 2 - Rutiner när vuxen i verksamheten kränker barn	14
Bilaga 3 - Mall för samtal vid misstänkt kränkande behandling/ trakasserier.....	15
Bilaga 4 - Samtalsmall för vittnen	16
Bilaga 5 - Definitioner och begrepp.....	17
Bilaga 6 - Underskrift personal.....	19

Grunduppgifter om verksamheten

Förskolan Villa Villekullas likabehandlingsplan består av både en plan mot kränkande behandling enligt skrivelserna i *skollagen*¹ samt en plan för aktiva åtgärder enligt skrivelserna i *diskrimineringslagen*². Den är också upprättad i enlighet med *förordning (2006:1083) barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling*.

Denna plan omfattar verksamhetsformerna förskola. Alla tillämpliga skrivningar i denna plan omfattar både den digitala som fysiska världen.

Policy

På förskolan Villa Villekulla tolererar vi inga kränkningar, trakasserier eller sexuella trakasserier. Alla ska känna sig trygga i vår verksamhet. I denna likabehandlingsplan redogörs för våra främjande och förebyggande åtgärder samt rutiner för akuta situationer. Förskolan ska förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett lagens sju diskrimineringsgrunder: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Vision

Förskolan Villa Villekullas vision är att ha en verksamhet där alla kan känna trygghet, gemenskap och glädje, och får möjlighet att utvecklas i en harmonisk miljö, utifrån egna förutsättningar och möjligheter. Vår vision är också att motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling. Barnen/eleverna ska känna att all personal på förskolan Villa Villekulla arbetar aktivt för att motverka diskriminering och kränkande behandling.

Denna likabehandlingsplan gäller fr.o.m. 2024-01-01 till 2024-12-31 för läsåret 2024. På förskolan Villa Villekulla ansvarar rektor för att det varje år upprättas en ny plan och att den tidigare planen utvärderas tillsammans med arbetslaget.

Delaktighet

På förskolan Villa Villekulla har barnen medverkat i det främjande och förebyggande arbetet och varit delaktiga i arbetet med att upprätta, följa upp och se över likabehandlingsplan genom att få svara på en barnenkät samt att gå en trygghetsvandring när vi flyttat in i de nya lokalerna.

¹ 6 kap. 8§ Skollagen (2010:800)

² 3 kap. 2§ Diskrimineringslagen (2008:567)

På förskolan Villa Villekulla har också vårdnadshavare beretts möjlighet att delta i arbetet med planen genom att likabehandlingsplanen läggs ut som information via TYRA. I den föräldraenkät som genomfördes under början av vårterminen hade vi en god svarsfrekvens. Det som framkom var överhängande positivt och att vårdnadshavare känner en trygghet för vår verksamhet.

På förskolan Villa Villekulla har personalen medverkat i det främjande och förebyggande arbetet och varit delaktiga i arbetet med att upprätta, följa upp och se över likabehandlingsplan genom att vid höstterminens start i samband med stängningsdag gå igenom planen så att alla har den färskt i minne. Vi har en årlig utvärdering och revidering i slutet av året. I vårt dagliga arbete med barnen har vi ett lågaffektivt bemötande vilket innebär att ge barnen verktyg för att komma ur affekt och förebygga att liknande situationer uppstår igen. I enlighet med Lpfö18 är vi goda förebilder för barnen då förhållningssättet gällande vårt sätt att agera och tala om något påverkar barnens förståelse för de rättigheter och skyldigheter som finns i ett demokratiskt samhälle. Att vi har ett gott bemötande mot alla: både barn, vårdnadshavare och kollegor speglar av sig på barnen och är en viktig del i arbetet med likabehandling.

Denna likabehandlingsplan görs känd och förankras hos barnen genom att vi lyfter hur man är bra kompisar och att vi tillsammans gör regler med barnen hur vi ska vara/bete oss när vi är på förskolan. Planen görs känd och förankras hos personalen genom att vi under ett arbetslagsmöte tillsammans går igenom dokumentet samt att all personal i skolan skriver under bilaga 6 som bekräftar att samtliga i personalen tagit del av planen och dess innehåll. Planen görs känd och förankras hos vårdnadshavare genom att den delges via TYRA med möjlighet till feedback, den kommer även att hänga i hallen under hela året.

Utvärdering av föregående plan

- Planen ska innehålla en redovisning av hur åtgärderna i föregående års plan har **genomförts**.
- Utvärderingen av planen togs upp på en arbetsplatsträff och vårdnadshavarna har fått möjlighet att komma med feedback av planen både via Schoolsoft samt på föräldramötet.

Utvärderingen har gjorts av personalen på förskolan. Under de år som barnen är hos oss vill vi att de ska lära sig att reflektera över sitt eget handlande, i detta har vi stöttat dem genom att ställa frågor till dem:

- Hur kände du?
 - Hur tänkte du?
 - Kunde du gjort på något annat sätt?
 - Hur tror du att den andre kände sig?
- Lågaffektivt bemötande där vi som pedagoger blir goda förebilder för barnen, detta ger oss en lugnare barngrupp.
 - Vi har jobbat med 10 små kompisböcker (författare: Palm, Linda). Vi har valt ut böcker utifrån barngruppens behov, dessa är bra att grunda diskussioner och ha som grund i det dagliga arbetet med barnen.

- Att skapa kompisregler med barngruppen har gjort barnen delaktiga och då har det varit lättare att få barnen att reflektera över situationer som har uppstått. Vi har återgått till de mer grundläggande kompisreglerna, detta kan vara en följd av att vi har en relativt ung barngrupp.
- Draft-it – Vi har blivit bättre på att använda verktyget och lägger in när det skett kränkningar. Vi ger varandra tid att gå till datorn och skriva in på en gång så att det inte glöms bort. Vid upprepade kränkningar har handlingsplaner gjorts i samråd med rektor.
- Barnenkät och trygghetsvandring för de barn som kan uttrycka sig verbalt för att få fram mer kring barnens trivsel och trygghet.
- Vi pedagoger är närvarande i leken för att förhindra att konflikter uppstår och finns för att stötta barngruppen i de situationer/konflikter som uppstår.

Årets plan ska utvärderas senast 2024-12-31. Ansvarig för att årets plan utvärderas är ansvariga förskollärare. Planen ska utvärderas genom att i slutet av höstterminen gå igenom planen tillsammans med arbetslaget vid en arbetsplatsträff. Därefter kommer ansvariga förskollärare att göra de justeringar som krävs och fylla i utvärderingen. Vårdnadshavarnas kommenterar angående planen kommer att samlas in via antingen via föräldramöte eller ett annat tillfälle/forum för feedback.

Främjande arbete

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn känner sig trygga och utvecklas.

Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla barn och ska genomföras utan att det föranleds av något särskilt problem. Det främjande arbetet är en av verksamhetens fortgående uppgifter och ska bedrivas på ett kontinuerligt, systematiskt och målinriktat sätt. I det följande redovisas det arbete som vi på förskolan kommer att genomföra för att främja barns lika rättigheter.

Namn på insatsen och området som berörs av insatsen	Mål och uppföljning	Beskrivning av insats	Ansvarig	Datum när det ska vara klart
Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning	Mål: Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Uppföljning: vid varje terminsstart vid ett APT.	Vi använder samma stödmaterial till hela barngruppen Vi bemöter alla barn på lika villkor.	Hela arbetslaget	Arbetet pågår under hela läsåret.
Främja likabehandling oavsett kön	Mål: Förskolan ska organisera utbildningen så att barnen möts, leker och lär tillsammans, samt prövar och utvecklar sina förmågor och intressen, med samma möjligheter och på lika villkor, oberoende av könstillhörighet. Uppföljning: vid varje terminsstart vid ett APT	Vi behandlar alla lika oavsett kön Vi erbjuder samma aktiviteter, material till båda könen. Vi uppmuntrar alla att leka med alla oavsett kön.	Hela arbetslaget	Arbetet pågår under hela läsåret.
Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet	Mål: Förskolan är en social och kulturell mötesplats som ska främja barnens förståelse för värdet av mångfald. Kännedom om olika levnadsförhållanden och kulturer kan bidra till att utveckla en förmåga att förstå	Vi försöker att uppmärksamma alla kulturer genom t.ex. traditioner, flaggor, språket, sagor.	Hela arbetslaget	Arbetet pågår under hela läsåret.

Namn på insatsen och området som berörs av insatsen	Mål och uppföljning	Beskrivning av insats	Ansvarig	Datum när det ska vara klart
	och leva sig in i andra människors villkor och värderingar. Uppföljning: vid varje terminsstart vid ett APT	Vi tänker på att bemöta alla lika oavsett etniska tillhörigheter.		
Främja likabehandling oavsett religion eller annan trosuppfattning	Mål: Barn i förskolan ska inte bli ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Därför ska undervisningen vara saklig, allsidig och icke-konfessionell. Uppföljning: vid varje terminsstart vid ett APT	Vi tänker på att bemöta alla lika oavsett religion eller annan trosuppfattning. Respekterar de högtider och traditioner som finns i barngruppen.	Hela arbetslaget	Arbetet pågår under hela läsåret.
Främja likabehandling oavsett sexuell läggning	Mål: Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Uppföljning: vid varje terminsstart vid ett APT	Bemöter alla lika oavsett sexuell läggning.	Hela arbetslaget	Arbetet pågår under hela läsåret.
Främja likabehandling oavsett könsöverskridande identitet eller - uttryck	Mål: Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Uppföljning: vid varje terminsstart vid ett APT	Bemöter alla lika oavsett könsöverskridande identitet eller uttryck.	Hela arbetslaget	Arbetet pågår under hela läsåret.

Namn på insatsen och området som berörs av insatsen	Mål och uppföljning	Beskrivning av insats	Ansvarig	Datum när det ska vara klart
Främja likabehandling oavsett ålder	Mål: Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Uppföljning: vid varje terminsstart vid ett APT	Att erbjuda samma typ av aktiviteter till alla barn i barngruppen, där barnen medverkar utifrån sin egen mognad och förmåga.	Hela arbetslaget	Arbetet pågår under hela läsåret.
Främjande arbete mot bristande tillgänglighet	Mål: Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter. Uppföljning: vid varje terminsstart vid ett APT	Vi ger alla samma förutsättningar och rättigheter. TAKK med alla barn. Bildstöd och märkta rum. Tänka över miljö och möblering för att det ska ge samma tillgänglighet för alla barn.	Hela arbetslaget	Arbetet pågår under hela läsåret.
Främjande arbete mot kränkande behandling	Mål: Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Uppföljning: vid varje terminsstart vid ett APT	Vara närvarande pedagoger Goda förebilder Kompisregler Barnkonventionen Lågaffektivt bemötande Draft-it	Hela arbetslaget	Arbetet pågår under hela läsåret.

Kartläggning

Syftet med en kartläggning är att undersöka risker för diskriminering, trakasserier, repressalier och kränkande behandling i verksamheten. De problem- och riskområden som vi har identifierat ligger till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier, repressalier och kränkande behandling.

Kartläggningsmetod	Område som berörts	Hur eleverna involverats i kartläggningen	Hur personalen har involverats i kartläggningen	Resultat och analys
Trygghetsvandring	Kränkande behandling	Vi har utfört 5 trygghetsvandringar. De äldre barnen som kan svara konkret på frågor. Har genomgått en trygghetsvandring. De yngsta barnen som inte kan svara på frågor, har pedagogerna observerat för att se om det finns något i miljön (ute, inne) som bör ändras	Personalen har tittat på de dokument som gjorts för att se om det framkommit något under trygghetsvandringarna som kan åtgärdas.	Vi kan se att det var ett barn som tyckte att miljöerna inte var bra. De övriga trygghetsvandringarna visade inget speciellt. Det som har framkommit är att vårt pyssel rum är en viktig del av barnens vardag eftersom det är många av dem som har det som favorit rum/sysselsättning.
Kompisregler	Kränkande behandling	I samband med en av de 10 kompisböckerna har vi gjort nya kompisregler. Barnen har fritt fått komma med förslag om hur vi ska vara mot varandra på förskolan och gemensamma regler.	Vi har skrivit upp reglerna på ett papper som hänger synligt i den dagliga verksamheten så att det ska vara enkelt för oss och barnen att relatera till.	Vi kan se att det är lättare för barnen att återkoppla till kompisreglerna när de själva har varit med och skapat dem. Dock har vi en yngre barngrupp som har svårare att komma ihåg kompisreglerna.
Draft-it	Kränkande behandling Fysiskt samt psykiskt (Slag, språkbruk) Diskriminering/ trakasserier	Samtalar med berörda barn om incidenten.	Personalen rapporterar i Draft-it samt informerar sina kollegor om händelsen	Förekommer fysisk kontakt exempelvis, slag, knuffar, dra i hår och spottningar.
Samtal om barngruppen	Kränkande behandling (utanförskap) Kön	Vi fångar upp barnens tankar i verksamheten för att ta det vidare till arbetslaget.	Vi samtalar på planeringsträffar om relationerna i barngruppen för att inte någon ska hamna utanför. I det dagliga arbetet i verk-	Alla får vara med men vi har märkt av att vissa barn gärna vill bestämma över andra barn samt roller och lekregler. Däremot har det börjat synas mer att

Kartläggningsmetod	Område som berörts	Hur eleverna involverats i kartläggningen	Hur personalen har involverats i kartläggningen	Resultat och analys
	Etnisk tillhörighet		Samheten är vi aktiva pedagoger för att förhindra utanförskap och främjar "alla får vara med".	barnen står på sig och säger ifrån när de inte vill eller tycker att något inte är okej.
Barnenkät	Kränkande behandling	Svarat på en barnenkät (inte med de yngsta barnen)	Personalen har tillsammans gått igenom enkäterna för att få en förståelse för barnens perspektiv gällande delaktighet, inflytande, kompisar och personal.	Ingenting utstickande i enkäterna, barnen uttrycker att de känner förtroende för oss fröknar och ber om hjälp i leken om det behövs. Inget barn upplever att de inte får vara med i leken, alla har uppgett att de har någon att leka med.
Barnkonventionen	Barns lika värde	Under en vecka uppmärksammade vi barnkonventionen i samband med barnkonventionsdagen den 20 november. Vi läste böckerna, vi pysslade armband som symboliserade de olika artiklarna. Vi samtalarade med barnen, även samlingarna var fokuserade mot barnkonventionen.	All personal är väl införstådda i barnkonventionen och vad den innebär. Så att de kan samtala om detta med barnen på ett adekvat sätt.	Under denna vecka var det en stor del av barngruppen som inte var närvarande. De barn som var här fick mycket tid med pedagogerna till samtal. Svårt att se vilken effekt detta har under denna korta period.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker som finns i vår verksamhet. Utifrån resultaten av våra kartläggningar som beskrivits ovan har förskolan Villa Villekulla formulerat konkreta åtgärder för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Dessa beskrivs nedan.

Namn på åtgärden	Området som berörs av åtgärden	Mål och uppföljning	Beskrivning av åtgärd	Motivera åtgärd	Ansvarig	Datum när det ska vara klart
Kontinuerligt arbete med kultur och länder	Etnisk tillhörighet Religion eller annan trosuppfattning	MÅL: Målet är att skapa respekt och förståelse för alla människors lika värde och mänskliga rättigheter Uppföljning: Arbetslaget SKA-utvärdering	Uppmärksamma nationaldagar och högtider, böcker på olika språk, modersmål.	Främja mångfald	Arbetslaget	Termens slut
Demokratiska omröstningar	Delaktighet och inflytande	Mål: Ge barnen inflytande i förskolan. Uppföljning: Arbetslaget SKA-utvärdering	Låta barnen vara med och rösta om olika saker som berör dem på ex. samlingar	För att barnen ska få vara med och bestämma på förskolan.	Arbetslaget	Termens slut
Handlingsplaner vid upprepande kränkningar	Kränkande behandling	Mål: Inget barn eller vuxen ska kränkas på förskolan. Uppföljning: Arbetslaget SKA-utvärdering Veckomöte med rektor	Tillsammans med rektor göra handlingsplaner för att förhindra upprepande kränkningar.	För att aktivt jobba mot kränkande behandling.	Arbetslaget Rektor	Termens slut

Rutiner för akuta situationer

Förskolan Villa Villekullas policy är att det ska råda nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i vår verksamhet.

Detta avsnitt innehåller rutiner för hur barn och deras vårdnadshavare ska göra för att anmäla diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling, hur personalens respektive rektorns anmälningskyldighet ska fullgöras, rutiner för hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska utredas, åtgärdas och dokumenteras. Det åtgärdande arbetet påbörjas genast när det kommit signaler om att ett barn känner sig diskriminerat, trakasserat eller kränkt. Det åtgärdande arbetet innebär att verksamheten vidtar åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas.

Förskolan Villa Villekullas rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och/eller kränkande behandling är att jobba nära barnen med närvarande pedagoger.

Ansvarsförhållande

Enligt skollagen (SFS 2010:800) är förskollärare, lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling skyldiga att anmäla detta till rektor. Rektor är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen.

En förskollärare, lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektor. Rektor ska i sin tur anmäla detta till huvudmannen. Kränkningar anmäls till rektor och huvudman genom Draftit: <https://inloggad.draftit.se/>

Kommunens klagomålshantering finns också beskriven på kommunens webbplats (<http://www.storuman.se/Utbildning--barnomsorg/Synpunkter-och-klagomal/>).

Barn och/eller vårdnadshavare anmäler diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling till någon i personalen på förskolan. Barnet har dock möjlighet att vända sig till den anställd som de känner mest förtroende för. Den som har blivit kontaktad ansvarar för att åtgärder görs i enlighet med nedanstående mallar.

- Vid misstanke om kränkande behandling eller trakasserier tillämpas rutiner för åtgärdande arbete vid kränkande behandling/trakasserier mellan barn (bilaga 1).
- Vid misstanke om att vuxen i verksamheten kränkt/trakasserat ett barn tillämpas rutiner för när vuxen i verksamheten kränker barn (bilaga 2).
- Mall för samtal vid misstänkt kränkande behandling/trakasserier (bilaga 3).
- Mall för samtal med vittnen till händelser (bilaga 4).

Dokumentationen sker i Draftit.

Bilaga 1 - Åtgärdande arbete vid kränkande behandling/trakasserier mellan barn

Kränkningar anmäls till rektor och huvudman genom Draftit: <https://inloggad.draftit.se/>

Använd mall för samtal kring misstänkt kränkande behandling/trakasserier, bilaga 3.

Alla fall av misstänkt kränkande behandling, diskriminering eller mobbning ska utredas så snabbt som möjligt.

1. Förskolans/avdelningens personal:

- Samtalar med barnet. Samtalet ska dokumenteras.
- Beskriver/sammanfattar problemet eller behovet tillsammans med barnet
- Den vuxne som har samtalat med barnet ska skyndsamt informera övrig personal som berörs på avdelningen/förskolan.

2. Mentor/handledare:

- Ska alltid känna till den situation som uppstått och vara drivande i försök att klarlägga och hitta lösning på problemet.
- Informerar vårdnadshavare.
- Diskuterar problemet med de personer som ska vara behjälpliga. Ärendets karaktär avgör vilka som ska informeras; rektor, arbetslag, socialtjänst, polis etc.
- En utredning som belyser situationen ska göras. De som ska samarbeta i ärendet söker hitta åtgärder som är passande för den situation som uppstått. *OBS! Detta ska dokumenteras/utredas i Draftit där återkoppling till rektor och huvudman sker.*

Uppföljning/utvärdering

- Arbetslaget följer upp problemet tillsammans, ev. tillsammans med rektor och/eller annan som utgöra ett stöd. Uppföljningen ska dokumenteras.
- Om situationen ej förbättrats börjar man om på punkt ett.
- Rektor ska hållas informerad om ärendets gång.

Rektor måste anmäla kränkande behandling till huvudman (Skollagen 2010:800, 6 kap. 10 §, 1 st.).

Rektor måste även anmäla trakasserier eller sexuella trakasserier på så sätt som avses i diskrimineringslagen till huvudman (Skollagen 2010:800, 6 kap. 10 §, 2 st.).

Bilaga 2 - Rutiner när vuxen i verksamheten kränker barn

Kränkningar anmäls till rektor och huvudman genom Draftit: <https://inloggad.draftit.se/>

Händelsens art avgör hur ärendet behandlas. Förbudet för skolpersonal att utsätta barn för kränkningar gäller inte tillrättavisning som är befogad för att upprätthålla ordning och god miljö, även om barnet kan uppleva tillrättavisningen som kränkande. Ibland kan det vara tillräckligt om rektor för samtal med berörda parter för att få händelsen klarlagd och därmed utagerad. I andra fall kan det bli nödvändigt med en mer omfattande utredning.

Rektor måste anmäla kränkande behandling till huvudman (Skollagen 2010:800, 6 kap. 10 §, 1 st.).

Rektor måste även anmäla trakasserier eller sexuella trakasserier på så sätt som avses i diskrimineringslagen till huvudman (Skollagen 2010:800, 6 kap. 10 §, 2 st.).

Åtgärdsgång i ärendet:

1. Personal på förskolan (annan än den som utsatt barnet för kränkning) samtalar med kränkt barn.
2. Rektor, eller dess ställföreträdare samtalar med den vuxne som barnet menar kränkt honom/henne. Den vuxne har möjlighet att ha stödperson med sig.
3. Vårdnadshavare informeras.
4. Utgången av samtalen samt den hittills inhämtade informationen runt ärendet ger rektor skäl att besluta om händelsen kan betecknas som utredd och utagerad eller om mer omfattande utredning är nödvändig.

När mer omfattande utredning är nödvändig skall rektor

- Samtala med alla de eventuella vittnen som finns till händelsen (såväl barn som vuxna).
- Efter att ha gjort en allsidig utredning skall bedömning göras om det är nödvändigt att anmäla händelsen till andra myndigheter för vidare utredning.

Det åligger rektor att försäkra sig om att det barn som känner sig kränkt inte drabbas av repressalier under och efter utredning.

Bilaga 3 - Mall för samtal vid misstänkt kränkande behandling/ trakasserier

Håll enskilda samtal med den som känner sig kränkt/trakasserad och de som anklagas för att kränka/trakassera. Var så konkret som möjligt i samtalen och **för noggranna anteckningar över frågor - svar**. Mål för samtalen bör vara att klarlägga situationen (ansvarsbilden) och få slut på de eventuella kränkningar/trakasserier som förekommer.

Samtalsmall för personal med den som blivit utsatt:

- Uppmana barnet att berätta vad som hänt.
- Fråga vem eller vilka som deltagit i kränkningarna/trakasserier.
- Fråga om det finns det vittnen till det som inträffat? Hör även dessa (enligt bilaga 4).
- Ta reda på tidsperspektivet runt händelserna; när började det, hur ofta osv.
- Beskriv den policy som förskolan i sin likabehandlingsplan bestämt sig för. Upplys om att samtal kommer att hållas med de som barnet menar utsatt honom eller henne. Förklara att personal kommer att hålla speciell uppsikt runt de som finns med i händelsen.
- Den som håller i mötet informerar övrig personal skyndsamt.
- Tar kontakt med vårdnadshavare samma dag.

Samtalsmall för personal med de/den som ev. utsatt andra för kränkningar/trakasserier (enskilda samtal):

- Berätta om de anklagelser som riktas mot barnet.
- Uppmana den anklagade att berätta vad han/hon vet.
- Beskriv skolans policy och att ärendet inte kommer att släppas förrän en godtagbar lösning nåtts.
- Förklara att skärpt uppmärksamhet råder från personalens sida kring dem som finns med i händelsen.
- Den som håller i mötet informerar övrig personal skyndsamt.
- Tar kontakt med vårdnadshavare samma dag.

Uppföljning/utvärdering:

- Inom två veckor ska en uppföljning ske. Utgången av uppföljningen avgör om fortsättning är nödvändig. Uppföljning dokumenteras i Draftit och ev. upprättas en handlingsplan om behov finns.

Om problemet kvarstår:

- Uppföljning av handlingsplan med berörda (inkl. vårdnadshavare). Vid behov kopplas annan kompetens in som ex. logoped som kan bistå med stöd för att hitta en lösning på problemet.

Bilaga 4 - Samtalsmall för vittnen

- Uppmana vittnet att berätta vad som hänt.
- Fråga vem eller vilka som deltagit i kränkningen/incidenten.
- Ta reda på tidsperspektivet runt händelserna; när började det, hur ofta o.s.v.
- Beskriv den policy som skolan i sin likabehandlingsplan bestämt sig för. Upplys om att samtal kommer att hållas med de som barn som är inblandade. Förklara att personal kommer att hålla speciell uppsikt runt de som finns med i händelsen.
- Uppmana barnet att komma till en vuxen och berätta och han/hon får reda på eller ser något mer.

Bilaga 5 - Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i denna plan och utgår från de allmänna råden³ och är bland annat hämtade från diskrimineringslagen, skollagen och propositionen Ett starkare skydd mot diskriminering (prop. 2007/08:95):

En person är skyddad mot diskriminering utifrån de i diskrimineringslagen angivna *diskrimineringsgrunderna*. De sju *diskrimineringsgrunderna* är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad *indirekt diskriminering*. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte.

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. För att underlätta läsningen inryms i den här skriften begreppet sexuella trakasserier i begreppet trakasserier.

Med diskrimineringsgrunden *könsöverskridande identitet* eller uttryck menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Med diskrimineringsgrunden *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Med *funktionshinder* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Med diskrimineringsgrunden *bristande tillgänglighet* avses att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att "skäligen åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan sådan funktionsnedsättning". Begreppet tillgänglighet innefattar stöd eller personlig service, information och kommunikation samt den fysiska miljön.⁴

³ Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Skolverkets allmänna råd (2012)

⁴ Ny diskrimineringsgrund fr.o.m. 2015-01-01.

Med *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Med *kränkande behandling* menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns värdighet.

Med *barn* menas den som deltar i eller söker till förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kapitlet skollagen.

Huvudman: Den som är huvudman för skollagsreglerad verksamhet, dvs. den ansvariga kommunala nämnden eller styrelsen för fristående verksamheter. I diskrimineringslagen används begreppet utbildningsanordnare men i den här skriften används begreppet huvudman oavsett vilken lagstiftning det rör sig om.

